

Novice iz domačih krajev

80 letnica priorja benediktinskega samostana. Dne 28. avgusta je dočkal 80 letnico preč. g. p. Viljem Rožman, prior benediktinskega samostana St. Pavel na Koroškem in že dolgoletni oskrbnik samostanskih posestev v Mariboru in po okolici. Jubilant se je rodil dne 28. avgusta 1860 pri Sv. Petru v Gornji Radgoni. Mašniško posvečenje je prejel l. 1888. Deloval je kot mladinski vzgojitelj na šentpavelskem gimnazijskem zavodu. Kmalu po prevratu je bil kot Slovenec poslan v Maribor za oskrbnika. Na tem odgovornosti polnem mestu vztraja pri popolni duševni čilosti in še precej krepkem zdravju do danes. G. jubilantu naše čestitke z željo, da bi dočkal v slovenskem Mariboru še več jubilejev!

50 letnica redovnih zaobljub. Zadnje nedeljo, 25. avgusta, sta obhajala v mariborskem frančiškanskem samostanu 50 letnico slovesnih zaobljub: kaplan p. Severin Korošec in pridigar p. Emerik Landergott. V trajni spomin tega dne je bila zadnje nedeljo kratka pozna pridiga v baziliki Matere Milosti v Mariboru. Nato se je zbrala redovna družina in vabljeni tretjeredniki pri velikem oltarju. Po nagovoru preč. p. provincijala sta obnovila srečna jublanta po lepo preteklih 50 letih tri svete obljube, nakar se je vršila slovesna služba božja z zahvalno pesmijo. K izrednemu jubileju izreka zglednima redovnikoma »Slov. gospodar« iskrene čestitke!

Sestletna deklica padla na kol. Šestletna Terezija Topolovec iz Pekla pri Mariboru je padla pri igri na prostem na kol in si je preparala trebuh. Hudo poškodovanega otroka so spravili koj po nesreči v bolnico.

Smrt otroka v mlaki. V Rogoznici pri Mariboru se je mudila pri svojem očetu Marija Zavec s tremi malimi otročiji. Odsla je k mlaki za gospodarskim poslopjem, da bi oprala krompir. Pri sebi je imeli triletno hčerkico Jožico, v sobi pa je pustila petletno Martiko in petmesečnega Frančka. Pri delu je čula, da se majhen otroček joče in je odbrzela k njemu. Ko se je vrnila zopet h krompirju, je zagledala Jožico v mlaki. Potegnila je otroka iz vode, a mu ni bilo mogoče več pomagati, ker je kmalu po rešitvi iz mlake izdahnul.

Smrtonosen skok iz vlaka. Blizu postaje Pragersko so našli ob železniškem tiru razmesarjeno truplo mlajšega moškega. Glava je bila odrezana od trupla in je ležala 15 m stran. Ugotovili so, da gre za 34 letnega Jurija Krivaka iz Velikega Pogorjstva pri Klanj-

cu ob Sotli. Krivak se je odpeljal v spanju v napačno smer. Ko se je prebudil in opazil, da se ne vozi pravilno, je skočil iz vozečega vlaka, ki ga je smrtno razmesaril.

Usodepolna udara strele. V zadnjem času so imeli ponekod po Slov. goricah mnoge nevihte z bliskom ter gromom. V okolici Sv. Lenarta v Slov. goricah je strela ubila enega moškega in omamila kravo. Na dvorišču posestnika Franca Jančiča v Šetarjevi je stal pod drevesom Ivan Avdulovič. Nesreča je hotela, da je urezalo ravno v tisto drevo in je Avdulovič obležal mrtev. V Radehovi je udarilo v drevo, pod katerim je stala 4000 din vredna krava posestnika Maksa Šumana. Strela je kravo tako poškodovala, da jo je moral doklati.

Tovorni avto smrtno povozil 11 letnega fantka. Pri Sv. Andražu v Slov. goricah se je zgodila smrtna nesreča, pri kateri je bil ob življenju 11 letni posestnikov sin Stanko Gregorc. Igral se je na paši s svojim tovarišem, ko je pripeljal mimo tovorni avto. Fantka sta stekla za njim in se obesila nanj ter se peljala nekaj časa srečno. Na nekem ovinku pa je Stanka vrglo pred kolesa, ki so ga tako zmečkala, da je bil na mestu mrtev.

Avtomobil zdrobil posestniku nogo. Janez Malek, 45 letni posestnik iz Hlaponcev pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, se je peljal s kolesom. Ko je vozil skozi Pacinje, ga je podrl neki tovorni avto in mu zdrobil nogo.

Sreča v nesreči. Velika nevarnost za kmečka vozila in ljudi je železniški prelaz v Črešnjevcu pri Gornji Radgoni. Te dni je pripeljal iz Radencev posestnik Jakob Novak enovprežni voz in je bil pri prelazu, ko je pripeljal predpoldanski vlak skozi presek, ki je tik pod križiščem. Strojevodja je dajal znak z žvižgom. Novak je že opazil v zadnjem trenutku grozečo nevarnost, skočil z voza in potegnil konja preko tira. Strojevodja je potegnil zavoro, vendar ni mogel preprečiti zadetka lokomotive v zadnji del voza. Stroj je zbil voz ob stran in ga poškodoval. Ženska, ki je bila na vozu, je še pravočasno skočila na tla, a si je pri skoku poškodovala nogo. Želja tamšnjega prebivalstva je, da bi železniška uprava ta tolikanj nevarni prelaz zavarovala, ker se je zgodilo na tem mestu že toliko nesreč.

Huda nesreča posestnikove hčere. Marija Feuš, 20 letna posestnikova hči iz Cezanjevcev pri Ljutomeru, je pomagala pri mlačvi. Pri delu je sp drsnila in zašla z levo nogo v mlatnico, ki ji je odrezala stopalo.

Nesreča pri podiranju drevja. Pred dnevi je Durič Anton iz Satahove nekemu posestniku v

Uporaba ULTRA-OLJA-NIVEA

izključuje sončne opekline!

Sonce lahko uživate, dokler se Vam ljubi. Zakaž ULTRA-OLJE-NIVEA vsrka opekline povzročujoče sončne žarke in propušča le tiste, ki povzročajo porjavitev. Razen tega porjavite hitro in lepo enakomerno.

Ultra-olja-Nivea deluje takole:

— kratkovalovne (opekline povzročujoče) sončne žarke zadržuje
— dolgovalovne (porjavitev povzročujoče) sončne žarke pa propušča

gocenosti itd. Mrtvi egiptčanski vladar je počival tam 3000 let v veliki pozlačen krsti iz dragocene lesa, v katero je bil vložena sarkofag iz peščenca in v njem zlata krsta. Obliče in gornji del telesa sta bila pokrita s krasno masko iz čistega zlata. Samo ta maska je bila tako dragocena, da bi lahko pokrila vse stroške odkopavanja. Raziskovalci pa niso pustili mumije na kraju mrtvih, temveč so jo prepeljali po Nilu do Kaira in jo razstavili v muzeju. Egiptčansko ljudstvo je to zelo obsojalo in zato so kmalu začeli govoriti o Tutankamonovem prokletstvu, ki doleti slehernega rušilca miru mrtvega faraona. To vero je še potrdila nagla smrt članov ekspedicije, ki je odkrila Tutankamonov grob. —

Med žuborenje vode se je mešalo žgolenje ptic. Vsi ti glasovi so se dvigali k Eriku kot nedosegljivo lepa pesem. Vmes je zadonelo veselo hrzanje divjih konj.

To je bil Rajski dol. Bog je milostno razprostil nad njim svoje radodarne roke in ga je obdaril s tako rodovitnostjo, da je bil pravi blagoslov za ljudi in živali: vir veselja in življenja. Kaj vse bi mogle tu pridelovati marljive človeške roke! Zlato pšenico, najlepše sadje, sočivje, cvetlice; prebivalci bi živeli brezskrbno. V tej tihoti samoti bi vsakdo čutil dihanje božji in bi živel v sreči in miru.

Erik je ves prevzet občudoval krasno naravno sliko in poslušal žgolenje ptic, žuborenje potoka in šelestenje listja. Vse to ga je omamljalo. Zdelo se mu je, da se nahaja v deželi sanj in se bo zdaj-zdaj zbudil.

Iz zamaknjenosti ga je vzdramil Blisk, ki je stresel z glavo.

Erik je potrepljal po vratu plemenito žival. Nato jo je rahlo udaril s koleno ob stran in ji govoril ko kakemu prijatelju.

»Naprej, Blisk! Pod nama je Rajski dol. Tam boš našel najboljšo travo in vodo. Tudi svoje tovariše, divje žrebce in krotke kobile, boš našel tam. In najina prijateljca šlim in Noel naju pričakujeta. Naprej, ne boj se strme, skalnate steze!«

Blisk ko da je vsako besedo razumel. S plemenito,

ozko glavo je prikimaval in njegovo veselo hrzanje je odmevalo ko glas trombe.

Jeza je bila naporna, ker je bila steza zelo strma, in sicer tem bolj, čim niže sta se spuščala.

Erik je moral nazadnje razjahati in za uzdo peljati konja. V nižji legi je steze skoraj popolnoma zmanjkalo. S skale na skalo sta morala stopati in paziti, da nista zdrknila v prepad. Čez čas je mladenič spet zajahal. Konj je počasi stopal in se previdno spuščal niže in niže. Steza je zavila v ozko zaseko. Topot kopit se je odbijal ob skalnatih stenah in močno odmeval po ožini.

Soteska se je končala in potnika je zakril mogočen gozd. Tisočletna drevesa so dvigala svoje krone proti nebu. Po gozdu je odmeval ptičji koncert.

Blisk je veselo stopical. Erik ga ni priganjal; zatopljen je bil v misli in zdelo se je, da se ne meni za okolico.

Konj je nenadoma obstal in zahrkal. Erik se je vzdramil in pogledal okrog sebe. V razdalji kakih petdeset metrov je zagledal mogočnega medveda, ki je dostojanstveno križal stezo. Mladenič je ostal miren. Ni imel niti časa, niti volje za lov na medveda. On sploh ni ubijal živali samo iz lovske strasti. Medved je izginil med drevesi. Kmalu nato so priskakljale divje ovce. Ko so zagledale konja in jezdec, so hitro izginile.

Gozda je naposled zmanjkalo. Pred jezdecem se je odprl v obliki podkve Rajski dol v svoji krasoti. Erik je

Soboti pomagal podirati drevje. Ko sta že drevo precej podžagala, je Durič splezal na drevo namenom, da bi pritrdil nanj vrh, s katero bi uravnala padec drevesa, da ne bi napravilo škode. Drevo pa se je z njim vred zrušilo in je Durič dobil hude notranje poškodbe. Zdravi se v bolnici, a je malo verjetno, da bi popolnoma okreval, čeprav mu to iz srca želimo.

Žrtev mlatilnice. Nedavno smo na tem mestu poročali o smrtni nesreči Sedonja Janeza iz Rakičana, a zopet nesreča ni mirovala ter je zahtevala življenje komaj 35 let starega mehanika Golob Ivana. Imenovanega je transmisija mlatilnega stroja po nesrečnem naključju pograbila in potegnila s seboj. Pri tem mu je polomila več reber ter mu je prizadejala hude notranje poškodbe, zaradi katerih je v groznih mukah kmalu izdihnil. V Veščici pa je podajal snopje vlagachu mlatilnice delavec Virag Jurij iz Odranec. Iz neznanega razloga je vtaknil levo roko v žrelo stroja, ki mu jo je nad laktom odtrgalo. Zdravi se v sobotni bolnici.

Otrok pod motornim kolesom. Pred dnevi se je peljal skozi Vančo vas v Slov. Krajinu neki motorist iz Sobote. Nič hudega sluteč se je peljal skozi vas, ali naenkrat je pribežala z dvorišča štiriletna hčerka posestnika Vogrinčiča, ki jo je motorist podrl ter ji prizadejal hude poškodbe po glavi.

Mlada ženska smrtno ponesrečena v apnenci. Pri posestniku Klarniku v Dobrniču pri Sv. Andražu pri Velenju so gasili apno. V apneni jamo je padla 26 letna Kristina Klančnik. Koj po nesreči so jo prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je pa podlegla prehudim opeklinam po vsem telesu.

Ponesrečil pri reševanju samomorilca. Izpod vrha Ojstrice je pomagal nositi truplo Save Veliča iz Zagreba, ki si je sam končal življenje pod vrhom Ojstrice, 36 letni drvar Peter Štebe iz Solčave. Pri prenašanju po težavi poti je padel in si je zlomil desno nogo. Štebe se zdravi v celjski bolnici.

Ob roko pri mlatvi. Franc Šukelj, 64 letni sodarski mojster pri Sv. Krištofu nad Laškim, je vlagal v mlatilnico žitno snopje. Zašel je predaleč in mlatilnica mu je odtrgala levo roko v zapestju.

S kolesa padel in se ubil. 20letni Bojan Cuznar, sin železniškega uradnika v Šiški pri Ljubljani, je padel tako nesrečno s kolesa, da si je prebil lobanjo in je kmalu po prepeljavi v bolnico podlegel poškodbi.

Most se je zrušil pod kolesarjem in je ta utonil. 28 letni sodni sluga v Logatcu Tomaž Lampe se je vračal med dežjem na kolesu po opravljenem opravku iz Žirov nazaj v Logatec. Čez potok Hleviščica je vodil do spomla-

di betonski most, ki se je pa zrušil in so zgradili lesenega. Ko je privozil Lampe dopoldne na ta most in je že bil na sredini, se je zrušil in kolesarja je odnesel močno narasel hudournik. Lampe je utonil.

Pri avtomobilski nesreči trije potniki hude poškodovani. Pri vasi Sp. Otok blizu Radovljice se je zgodila v noči huda avtomobilska nesreča. Novi avto Franca Zaletela iz Št. Vid na Ljubljano je vozil iz Bleda proti Ljubljani. Avto je šofiral Jožef Jerina. Z njim so bili še njegova žena, brat in še neka druga gospa in gospodična. Avto je zdrknil v obcestni jarek, zadel ob hrib in se postavil navpično. Vsi potniki so dobili hude poškodbe.

Odkritje spomenika kralju Aleksandru I. Zedinitelju v Ljubljani. Na rojstni dan kralja Petra II., v petek, dne 6. septembra, bo v Ljubljani v parku na Kongresnem trgu odkrit veličasten spomenik kralju Aleksandru. Za to priliko se vršijo velike predpriprave. Odkritju spomenika bodo prisostvovali razne organizacije in društva iz vse Slovenije. Da bi bila udeležba naroda čimvečja, je dovoljena četrtinska voznina v Ljubljano.

Tiskovno društvo za Prekmurje. V četrtek, 22. avgusta, je bil v Turnišču ustanovni občni zbor Katoliškega tiskovnega društva za Prekmurje. Občnega zbora se je udeležila duhovščina iz obeh dekanij in drugi katoliški inteligenti. Gospod Klekl, lastnik katoliškega tiska v Prekmurju, je predal temu društvu lastništvo našega tiska. Za ravnatelja društva je bil izvoljen dekan gospod Jerič iz Turnišča. V odboru so razen g. dr. Klara sami duhovniki. — V kratkem bo začela v Murški Soboti poslovati tudi združna tiskarna, ki bo tiskala naš katoliški tisk. Bog blagoslovi započeto delo. — Gospod Klekl Jožef, dosedanj izdajatelj našega tiska, je bil pa soglasno izvoljen za častnega predsednika tiskovnega društva.

Zagorje ob Savi sedež nove dekanije. Dne 21. avgusta je dobila novoustanovljena dekanija Zagorje ob Savi dekana v osebi tamošnjega župnika g. Frana Markeža. Pod območje nove dekanije spadajo žopnije: Čemšenik, Sv. Planina, Št. Gotard, Radeče, Svibno,

Pri lenivosti črev in slabem želodcu z nerazpoloženjem za jed zaradi zapeke, naj se rabi že davno znana in učinkovita naravna »Franz-Josefova« grenka voda. Zelo pogosto se potrjuje, da je »Franz-Josefova« grenka voda posebej koristna domače sredstvo, kadar gre za to, da se zjutraj čisti prebavni kanal s salinastim sredstvom za odprtje.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

Št. Jurij pod Kumom, Dobovec, Št. Lambert in Kolovrat.

Žitna skladišča. Že dalje časa zasledujemo v časopisih poročila o zidavi skladišč za žito in sedaj se celo navajajo imenoma kraji, kjer bodo ta skladišča postavljena, iz katerih želijo oblasti preskrbovati prebivalstvo pasivnih, nežitornih pokrajin s ceninim zrnjem za prehrano prebivalstva. Nikjer pa ni sledu brige za Haloze in Slovenske gorice v tem oziru in to spoznamo iz opustitve žitnega skladišča, ki bi moralo biti v Ptuj kot središče pasivnih krajev tega dela Slovenije. Prosimo Kmetijsko zbornico in g. bana ter vse činitelje, da se ta prezir odpravi. Isto je s sadnimi skladišči, ki naj se zidajo v sadjarskih središčih in blizu postaj.

Uspešno reguliranje Drave pri Budini pod Ptujem. Regulacijska dela na Dravi pri Budini pod Ptujem so že peti mesec v polnem teku. 130 delavcev je na delu na dolžino 1 km, ki je bila izlicitirana od ljubljanske tvrdke Aleksander Pretner za tri milijone dinarjev. Od valov najbolj ogroženo nabrežje na levem bregu bo zaščiteno s šestimi travverzami, od katerih bo ena dolga 174 m. Posrečilo se je zgraditi mali rokav, kjer je višinska razlika vodne gladine dva in pol metra. V par mesecih se je rokav pred pregrado tako zgradil, da je mestoma že videti ledino. Upati je, da bo že prihodnje leto Drava v tem odseku toliko uravnana, da ne bo povzročala več škode. Resno so že bila ogrožena polja in domovi od Budine do Stojncev. Drava je v tem območju naglo razširjala svoje korito, ki presega širino 600 metrov. Predvsem pa se je zaganjala v mali rokav ob levem obrežju. V par letih ga je tako razširila, da se morali most čez rokav prestaviti precej niže. Tam, kjer je vodil prej most, je zdaj razširjen rokav za par širin starega mosta in je bila pred durmi nevarnost, da bi usmerila Drava svoj glavni tok v ta rokav, kar bi pomenilo uničenje naselij od Budine do Stojncev. Terenska hidrotehnična sekcija v Ptuj ima izdelan načrt regulacijskih del na Dravi od Maribora do Ormoža. Po tem načrtu bo sčasom odkazano deroči Dravi 126 metrov široko in 4 metre globoko korito.

Velika dobrota za Haloze. Prastara rakrana za Haloze je pomanjkanje zdrave pitne vode. Večina Haložanov mora hoditi po vodo v grabe, ali pa celo v mlake. Tudi letos, ko preživljamo eno najbolj deževnih let, po Halozah ni dobre vode, ker pač ni pravih studencev. Pred nedavnim pa je bil s pomočjo banovine in domačinov na Belskem vrhu pri Zavrču dograjen nov velik javni vodnjak, ki ima celo napajališče. Vode iz tega vodnjaka se že poslužuje do sto haloških družin.

med brinjevim grmovjem ustavil konja. Prislunil je in obenem pozorno pogledal okrog sebe.

Na mladeničevem obrazu se je bralo razočaranje. Pod vodstvom Šlima in Noela je bil poslal naprej svoje najzanesljivejše covboje s čredo plemenitih konj, ki jih je hotel v Hillu prodati. Može so jezdili po krajši in boljši poti in bi že morali biti tu. Razjahal je in se sklonil k tlom. Tako je šel po stezi za kakih dve sto korakov. Njegove ostre oči so našle na skalnatih tleh sledove konjskih kopit. Iz tega je sklepal, da so njegovi ljudje že prispeli.

Vrnil se je h konju in tuhtal. Čemu može niso na dogovorjenem mestu? Šlim in Noel nista človeka, ki se brez vzroka ne bi držala dogovora. Erik je slutil, da se je moralo primeriti nekaj nenavadnega. Hodil je med grmovjem sem ter tja in oprezoval. Nenadoma je zagledal tanek stolp dima, ki se je dvigal iz Rajskega dola proti nebu. Zmajal je z glavo. Taborski ogenj? Morda so se njegovi covboji hoteli tem ljudem izogniti? To je verjetno.

Erik je samo dvakrat videl Rajski dol. Prvič slučajno, ko je zasledoval divje konje. Dol je tako odročen, skrit in nedostopen, da je med tisoč ljudmi morda eden, ki bi ga tako slučajno našel ko on. Kdo je ta? Komu je prišlo na misel, da je zavil s steze in se po skoraj neprehodnih strminah spustil v to samotno dolino? Saj je ta del Sierre Navade neobljuden. Z druge strani pa nihče

ni mogel najti steze, če ni imel takega tlorisa, kakor si ga je napravil Erik. Indijancev ni bilo v teh krajih. Kako so torej prišli ljudje v Rajski dol?

Erik je bil nejevoljen. Vrnil se je h konju, zajahal in počasi jezdil v dolino.

Kmalu je zagledal novo domačijo. Na obsežnem dvorišču, ki je bilo obkroženo z debelimi cedrami, so se pasli konji. Pred vhodom na dvorišče je stal mož, s cigaro v ustih in širokokrajnim klobukom na glavi. Roke je skrival v hlačnih žepih. Nepremično je zrl v daljavo in zdelo se je, da je opazoval mladeniča.

Erik je skočil iz sedla in peljal konja za uzdo za seboj. Šel je proti hiši. Zdelo se mu je, da moža pozna, a vendar ni vedel, ob kaki priliki sta se srečala. Može se mu sploh ni dopadel, čeprav je bil močen in mlad, kar je Erik zelo cenil pri sinovih divjine. Štel je kakih trideset let. Bil je zelo vitek, toda širokih pleč. Na sebi je imel pisano volneno srajco, ki je bila napeta na mogočnih prsih.

Cim bolj se je mladenič bližal možu, tem bolj je raslo v njem spoznanje, zakaj se mu ne dopade. Z roko je previdno potipal težki samokres, ki je tičal za pasom. Za obotavljanje in razmišljanje ni bilo časa, zato se je mirno bližal možu. Ta se je hlinjeno sladko nasmehnil in dejal:

»Dober dan, Erik Folkman!«

Najprej je umrl lord Carnarvon po zastrupitvi krvi. Pičila ga je neka strupena muha. Kmalu za njim so pomrli še drugi sodelavci, ki so raziskovali Tutankamonov grob. Zdaj so Tutankamonovo mumijo zopet preselili in ljudstvo domneva, da jih bo za to doletela Tutankamonova kazen, ker mu še v smrti ne dajo miru.

492 starčkov nad 90 let starih je umrlo lani v Londonu. Med njimi je bilo 165 moških in pa 326 žensk.

Za bolezen, ki zahteva najvišje število žrtv, velja malarija. Za malarijo umre v Indiji vsako leto več nego 1 milijon ljudi, na Kitajskem tudi najmanj toliko, nadaljnji milijon žrtv zahteva močvirna mrzlica v drugih deželah zemlje.

(Dalje sledi)

Požari

V Mihovcah pri Cirkovcah na Dravskem polju je začelo goreti pri posestniku Antonu Vuku. Ogenj je vpepeli v kratkem času stanovanjsko in gospodarsko poslopje. Iskre so preskočile tudi na sosednje gospodarsko poslopje posestnika Fr. Pršuha. Končno se je vnela še sosedova hiša in pogorela. S poslopji vred je uničenih precej živil in krme. Vuk je oškodovan za 20.000 din, Pršuh pa za 30.000 din. Zavarovalnina je malenkostna.

V Apačah pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je izbruhnil v noči ogenj pri posestnici Katici Zavec. Požar je preskočil na hišo sosed Izidorja Horvatiča. Horvatičeva žena se je opekla po vsem telesu in so jo prepeljali v bolnico. Skupna škoda znaša krog 40.000 din.

V št. Vidu pod Ptujem je uničil ogenj ostreše na hiši posestnika Franca Koletnika Gasilci so ogenj še pravočasno pogasili in preprečili večjo nesrečo.

Proti večeru se je pojavil v Račah pri Pragerkem rdeči petelin na strehi gospodarskega poslopja posestnika Antona Marčiča. Ogenj se je razširil tudi na stanovanjsko hišo, ki je pod isto slamnato streho. Zgoreli sta obe poslopji in je oškodovan pogorelec za 15.000 din. Močan veter je zanesel iskre še na sosedno gospodarsko poslopje posestnika Ivan Lenarta. Zaneteno poslopje je pogorelo, oteli pa so Lenartu hišo.

Smrtna žrtev pretepa. V Viniški vasi pri Koleni v župniji Sv. Barbara v Slov. goricah so se fantje v pijanosti sporekli in stegli. V pretepu je dobil 26 letni Franc Robič zabodljaj v vrat. Zabodenega so prepeljali koj v mariborsko bol-

nišnico, kjer pa mu niso več mogli rešiti življenja.

Po enem mesecu razkrinkana detemorilka. 22 letna služkinja Neža Golenko iz Kaple pri Sv. Juriju ob Taboru se je vračala 29. julija iz celjske bolnišnice z zdravim novorojenčkom. V Grajski vasi blizu potoka Bolska je otročička zadavila in trupelce pokopala. Svojemu gospodarju, pri katerem je služila, je lagala, da je oddala otroka neki ženski v viaku, da ga bo redila. Ko so zvedeli orožniki za nečloveško dejanje, so prijeli Golenkovo, ki je zločin priznala in je bila predana sodišču.

Podivjanost rodila zločin. Proti večeru se je pojavila pred hišo male posestnice Katarine Strnad na Veterniku nad Kozjim gluhočema neznanica, ki bi najbrž bila rada tamkaj prenočila. Strnadova je pozvala 30 letnega pljanega posestniškega sina Janeza Moškona z Veternika, naj spravi neznanico dalje. Ker Moškon ni nič opravil z besedo, je zagrabil palico in je z njo začel udrihati po beračici, ki se je zvrnila v apneno jamo. Neznanka so potegnili že mrtvo iz apnenice in so jo zvalili po strmini, da je obležala na trati, kjer so jo pozneje našli. Orožniki so prijeli radi tega zločina in izročili sodišču: Moškona, Strnadovo in Jakoba Resnika z Veternika, ki bi naj bil pomagal potegniti že mrtvo revko iz jame.

Vlom v župno cerkev. V Artičah pri Brežicah je bilo v noči vlomljeno skozi zakristijo v župno cerkev. Vlomilci so odnesli iz tabernaklja monstranco z Najsvetejšim in ciborij, katerega so pa izpraznili v žagradu. Poleg tega so še ukradli dva mašna keliha in en prazen ciborij. Skupna škoda znaša 12.000 din.

Kratke tedenske novice

Po zgledu Nemčije je napovedala Italija Angliji blokado ali zaporo, ki se nanaša predvsem na angleške kolonije. Italijanska vlada je poslala tozadevno sporočilo vsem nevtralnimi državam, ki vzdržujejo pomorske zveze z angleškimi kolonijami.

Po sporazumu med Romunijo in Bolgarijo bo izpraznila Romunija Dobrudžo do 10. oktobra tega leta.

Vodja rajha Hitler je vključil poljsko gubernijo v Nemčijo kot odgovor Londonu, ki se varuje v svojem okrilju poljsko vlado kot vojno zaveznico.

Miron Taylor, osebni zastopnik ameriškega predsednika Roosevelta pri Vatikanu, je bil odpoklican, ker je njegovo odposlanstvo končano.

Z vladno odredbo je bilo 150 francoskih generalov upokojenih. Upokojitve so v skladu z določili premirja z Nemčijo in Italijo.

Razmere med Anglijo in Španijo so se zboljšale, ker je obiskal španski vojaški guverner Algecirasa general Grande 21. avgusta po naročilu španske vlade guvernerja angleške trdnjave Gibraltar. Španskega generala je pozdravilo ob prihodu 17 topovskih strelcev.

Šef ameriškega generalnega štaba general Marshal je povabil v Zedinjene države za mesec oktober načelnike generalnih štabov in druge višje častnike vseh 20 ameriških republik. Gre za vojaško sodelovanje celotne Amerike.

Romunsko-madžarska pogajanja, ki so bila prekinjena v Turn-Severinu, se bodo nadaljevala v nekem madžarskem mestu.

Grčija je poklicala pod orožje 4 popolne letnike rezervistov.

Pričakovati je v kratkem preosnovo Petainove francoske vlade in sestanek med nemškim maršalom Göringom in francoskim vojnim ministrom Weygandom v Berlinu.

Nemški gospodarski krogi trdijo, da ima Nemčija dovolj hrane in da se bodo tudi ostale evropske države lahko prehranile.

Turske oblasti so podvzele izredne vojaške ukrepe. Vsi mostovi in kolodvorji so zastraženi od vojaštva.

Angleška vlada je naročila v Kanadi posebna oklopna letala, katera so izredno okretna in prekašajo po brzini dosedanje bombnike. Ta letala bodo posegla v najkrajšem času v borbo proti Nemcem.

Zlato portugalske Narodne banke so prepeljali v Njujork.

V Nemčiji so izdelali največji avtobus na svetu, ki je dolg 21 m in prirejen za 100 potnikov.

Nemški častnik je našel na cesti v zapuščenih avtomobilih blizu francoskega mesta Clermont-Ferranda klobuk Napoleona.

Pred 150 leti, leta 1790., se je posrečila davčnemu izterjevalcu Jožefu Hardtmuthu na Dunaju zmes grafitu, ki se uporablja še danes za svinčnike.

Japonska letala so skoraj čisto porušila začasno prestolnico Čangkajšekove Kitajske Cingking.

Dvig prometa v Gornji Savinjski dolini

Spored velike slovesnosti in vabilo nanjo

V nedeljo, 1. septembra, bomo v Nazarjih praznovali slovesen in pomemben dan, pomemben ne samo za naš prelepi kraj, ampak prav tako za vso gornjo Savinjsko dolino. Na ta dan bo blagoslovitev in slovesna otvoritev novih železobetonskih mostov in ceste preko Savinje ob gradu Vrbovec ter »Tomičevega« mostu preko Drave. Slovesnosti se bo udeležil tudi g. ban dr. Marko Natlačen. Ob 9 bo sprejem g. bana, blagoslovitev in otvoritev ceste in mostov. Po otvoritvi bo sv. maša na prostem pred gasilskim domom, nakar sledijo pozdravi merodajnih činiteljev in zastopnikov raznih društev. Blagoslovitev in sv. mašo bo opravil dekan in župnik iz Rečice ob Savinji g. msgr. Alfonz Požar.

Prireditelj, Okrajni cestni odbor, vabi vse krajevne organizacije, da se slovesnosti v največjem številu udeležijo, enako pa tudi vse Gornjesavinjčane, saj se vsi zavedamo, kako slovesen mora biti ta dan, ki bo pokazal ne samo delo, napredek in važnost vse gornje Sa-

vinjske doline, ampak tudi trud in prizadevanje banovine in g. bana za napredek tega našega gozdnega in turističnega predela Slovenije, ki bo odsej še trdnje povezan ne samo s splavarstvom, ampak tudi z za nas tako važno prometno in gospodarsko žilo — cesto z ostalimi predeli Slovenije in Jugoslavije.

Pomen novih prometnih zgradb

Novi železobetonski mostovi — štirje so — trije manjši, ki vodijo preko strug in odtokov Savinje, in glavni 64 m dolgi nad glavno strugo Savinje speljani »Ribičev« most tik ob gradu Vrbovec, ter na novo preložena cesta, so bili dograjeni v glavnem že lansko jesen. Zadnja cestna dela pa so bila končana letošnjo pomlad. Stroški zgradbe so znašali din 1.493.239, gradilo pa je podjetje inž. A. Umek iz Ljubljane. Pogoji za gradbeni rok so bili določeni do 1. avgusta 1940, toda nujnost novih prometnih objektov — saj je bil stari leseni most v skrajno slabem stanju in kot tak nepremostljiva ovira zelo velikemu prometu v Savinjski dolini — ugodni vremenski in te-

Izvor šaha. Kraljevska igra, šah, izvira nedvomno iz Kaldeje in Babilona. Njegovo ime izhaja sicer iz Perzije, kajti šah pomeni v perzijskem jeziku toliko kakor kralj. Kraljevska igra se je razširila od vzhoda na zapad. Kronike govori, da so že Grki pred Trojo igrali šah. Domnevajo, da je šah iznašel modrijan Flomater ali Xerxes v dobi vlade babilonskega kralja Evilmerodaha. Igra se je kmalu zelo razširila in je bila znana med Rimljani, pozneje pa tudi med Arabci. V dobi vlade cesarja Karla Velikega so jo poznali tudi že na bizantinskem in francoskem dvoru. Najbolj popularna pa je postala med križarskimi vojnami, ko je prišel zapad v neposredni stik z vzhodom.

Mogočni Jurij

Povest iz domačih hribov

*

»Sedemred tavžent in eno krono,« se je tedajci oglašil slinav glas od zadaj. Hrupen smeh je zadonel. Tisti, ki je namaknil krono, ni bil nihče drug kakor Špetinov Matija.

»Sedemdeset tisoč in dvajset kron,« je dodal advokat zaničljivo.

»Sedemred tavžent ena in dvajset kron.«

»Sedemdeset tisoč trideset kron.«

»Sedemred tavžent ena in trideset kron.«

»Sedemdeset tisoč petdeset.«

»Sedemred tavžent ena in petred.«

Tako je šlo dalje, advokat je namikoval po dvajset, Matija po eno krono, v dvorani pa se je vse krohotalo. Dosegla sta sedemdeset tisoč in dve sto kron. Matija je spet namaknil eno krono, tedaj pa se je advokat obrnil in zadrhl tja v kot zadaj:

»Doklej še mislite uganjati to — ro komedijo?«

»Če so gospod dohtar nori, jim mora biti komedija prav,« mu je Matija zasolil.

18

»He, vi, pazite, kaj govorite! Tožil vas bom zaradi žaljenja časti.«

»Jaz bom vas tožil zaradi žaljenja časti; potem se bo izpričalo, kdo je nor, vi ali jaz.«

Po dvorani se je vse krohotalo, ko sta se dajala advokat in Matija.

»Sedemdeset tisoč dve sto petdeset,« je ponudil advokat.

»Jaz dam deset krajcarjev več,« se je oglašil Matija.

»Hoho, le drži, Matija! Le drži!« so mu klicali. — Drugi so vpili: »Le še več, Hudnik! — Le še! ... Hahaha.«

»Sedemdeset tisoč dve sto šestdeset.«

»Jaz dam deset krajcarjev več.«

»Dve sto sedemdeset.«

»Deset krajcarjev več.«

»Vrag! Tri sto!«

»Deset krajcarjev več.«

Vsa dvorana se je krohotala. Še sam sodnik se je komaj držal, da ga ni posilil smeh.

»Gospod sodnik, napravite tej norčiji konec!« je zahteval advokat, ves rdeč od jeze. »Saj vas ima za norce. Sicer pa so tako nizki namiki proti zakonu in ne veljajo; po krajcarjih ne sme dodajati.«

Tedaj se je sredi med mestnimi dvignil častitljiv gospod in se je obrnil k dr. Hudniku: